

อนุสัญญา ฉบับที่ 100

อนุสัญญาว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกันสำหรับคนงานชายและหญิงซึ่งทำงานที่มีค่าเท่ากัน

ที่ประชุมขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ซึ่งได้จัดขึ้น ณ นครเจนีวา โดยคณะประศาสน์การของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ และได้ประชุมเป็นสมัยที่สามสิบสี่ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน ค.ศ. 1951 และที่ประชุมได้ตกลงที่จะรับข้อเสนอเกี่ยวกับหลักการค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกันสำหรับคนงานชายและหญิงซึ่งทำงานที่มีค่าเท่ากัน ซึ่งเป็นเรื่องที่ 7 ในระเบียบวาระของสมัยประชุมปัจจุบัน และได้กำหนดว่าข้อเสนอเหล่านี้จะต้องอยู่ในรูปของอนุสัญญาระหว่างประเทศ

ได้รับรองอนุสัญญาต่อไปนี้ ซึ่งเรียกว่า “อนุสัญญาว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่ากัน ค.ศ. 1951” เมื่อวันที่สิบเก้าของเดือนมิถุนายนของปีหนึ่งพันเก้าร้อยห้าสิบเอ็ด

มาตรา 1

ในอนุสัญญานี้

(ก) คำว่า “ค่าตอบแทน” หมายรวมถึง ค่าจ้างหรือเงินเดือนปกติ พื้นฐานหรือขั้นต่ำ และรวมถึงผลประโยชน์เพิ่มเติมใด ๆ ที่ให้โดยทางตรงหรือทางอ้อม ไม่ว่าจะเป็นเงินสด หรือสิ่งของโดยนายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้าง และเนื่องจากการทำงานของลูกจ้าง

(ข) คำว่า “ค่าตอบแทนเท่ากันสำหรับคนงานชายและหญิงซึ่งทำงานที่มีค่าเท่ากัน” หมายถึง อัตราค่าตอบแทนที่กำหนดขึ้นโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติอันเนื่องจากความแตกต่างทางเพศ

มาตรา 2

1. ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับวิธีที่ใช้อยู่ในการกำหนดอัตราค่าตอบแทน รัฐสมาชิกจะส่งเสริมและตราบท่าที่สอดคล้องกับวิธีเช่นนั้น รัฐสมาชิกจะให้หลักประกันแก่การบังคับใช้หลักการค่าตอบแทนเท่ากันสำหรับคนงานชายและหญิงที่ทำงานมีค่าเท่ากัน โดยเป็นการบังคับใช้กับคนงานทุกคน

2. หลักการนี้อาจจะใช้บังคับโดยวิธีการต่อไปนี้

(ก) กฎหมาย หรือกฎระเบียบของประเทศ

(ข) กลไกที่จัดตั้งขึ้น หรือได้รับการรับรองโดยกฎหมาย สำหรับการกำหนดค่าจ้าง

(ค) ข้อตกลงร่วมระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง หรือ

(ง) โดยวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้รวมกัน

มาตรา 3

1. ในกรณีที่มีการกระทำใดที่จะช่วยให้ผลในทางปฏิบัติแก่บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ จะต้องดำเนินมาตรการเพื่อส่งเสริมการประเมินงานอย่างเที่ยงธรรม โดยยึดผลงานที่จะต้องทำ

2. วิธีที่จะต้องใช้ในการประเมินที่ว่านี้ อาจกำหนดโดยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการกำหนดอัตราค่าตอบแทน หรือในกรณีที่อัตราค่าตอบแทนกำหนดโดยข้อตกลงร่วมก็ให้คู่อื่นของข้อตกลงร่วมเป็นผู้กำหนดวิธีเช่นว่านั้น

3. อัตราค่าตอบแทนที่แตกต่างกันระหว่างคนงานไม่คำนึงถึงเพศ แต่ต้องซึ่งสัมพันธ์กับความแตกต่างในผลงานที่จะต้องปฏิบัติตามที่กำหนดโดยการประเมินอย่างเที่ยงธรรมดังกล่าว ต้องไม่ถือว่าขัดแย้งกับหลักการว่าด้วยค่าตอบแทนที่เท่ากันของคนงานชายหญิงซึ่งทำงานที่มีค่าเท่ากัน

มาตรา 4

รัฐสมาชิกต้องร่วมมือตามที่เหมาะสมกับองค์กรนายจ้าง และองค์กรลูกจ้างที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติแก่บทบัญญัติของอนุสัญญา

มาตรา 5

การให้สัตยาบันอนุสัญญานับนี้อย่างเป็นทางการ จะต้องแจ้งให้ผู้อำนวยการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศทราบ เพื่อการจดทะเบียน

มาตรา 6

1. อนุสัญญานับนี้จะผูกพันเฉพาะรัฐสมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งการให้สัตยาบันของตนได้รับการจดทะเบียนไว้กับผู้อำนวยการใหญ่ของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศแล้ว
2. อนุสัญญานับนี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นสิบสองเดือน นับแต่วันที่การให้สัตยาบันของรัฐสมาชิกสองประเทศได้รับการจดทะเบียนไว้กับผู้อำนวยการใหญ่แล้ว
3. หลังจากนั้นอนุสัญญานับนี้จะมีผลบังคับใช้สำหรับรัฐสมาชิกใด ๆ เมื่อพ้นสิบสองเดือนนับแต่วันที่การให้สัตยาบันของตนได้รับการจดทะเบียนแล้ว

มาตรา 7

1. ในส่วนที่เกี่ยวกับดินแดนตามมาตรา 35 ของธรรมนูญองค์การแรงงานระหว่างประเทศที่ได้แก้ไขแล้ว โดยตราสารเพื่อการแก้ไขธรรมนูญองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ค.ศ. 1946 นอกเหนือจากดินแดนที่กล่าวไว้ในวรรค 4 และ 5 ของมาตราดังกล่าว ซึ่งได้รับการแก้ไขแล้วนั้น แต่ละประเทศสมาชิกซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญานับนี้ภายหลังจากการให้สัตยาบันจะต้องแจ้งให้ผู้อำนวยการสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศทราบในทันทีที่สามารถทำได้ถึงการประกาศรับรองของ

(ก) ดินแดนซึ่งรัฐสมาชิกจะนำบทบัญญัติของอนุสัญญานับนี้ใช้บังคับโดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขใด ๆ

(ข) ดินแดนซึ่งรัฐสมาชิกจะนำบทบัญญัติของอนุสัญญานับมาใช้บังคับ มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขพร้อมทั้งรายละเอียดของการเปลี่ยนแปลงแก้ไขดังกล่าว

(ค) ดินแดนซึ่งไม่อาจนำอนุสัญญานับนี้มาใช้บังคับได้ และสาเหตุที่ทำให้นำมาใช้บังคับไม่ได้

(ง) ดินแดนซึ่งรัฐสมาชิกยังตั้งข้อสงวนที่จะตัดสินใจ

2. สถานประกอบการที่กล่าวถึงในข้อ (ก) และ (ข) ของวรรค 1 ของมาตรานี้จะต้องถือเป็นส่วนสำคัญประกอบการให้สัตยาบัน และจะมีผลบังคับตามการให้การสัตยาบัน

3. ในการประกาศครั้งต่อไป ในเวลาใดก็ตาม รัฐสมาชิกใดๆ อาจประกาศบอกเลิกข้อสงวนข้อ (ข) (ค) หรือ (ง) ของวรรค 1 ของมาตรานี้ ที่ได้ทำไว้แต่ก่อนทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ได้

4. ในเวลาใดก็ตาม ซึ่งอนุสัญญากำหนดให้มีการบอกเลิกได้ตามบทบัญญัติมาตรา 16 รัฐสมาชิกนั้น จะแจ้งให้ผู้อำนวยการทราบถึงการประกาศเปลี่ยนแปลงข้อความใด ๆ ที่ได้ประกาศไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันของดินแดนเช่นว่านั้นเท่าที่จะได้ระบุเจาะจงไว้ด้วย

มาตรา 8

ต้องเริ่มและพัฒนาการจัดการเป็นพิเศษสำหรับเด็กขึ้นภายในกรอบงานบริการจัดหางานและการแนะแนวอาชีพ

1. ในกรณีที่สาระสำคัญของอนุสัญญาฉบับนี้อยู่ภายใต้อำนาจปกครองตนเองของดินแดนใดๆที่มีใช้ เมืองหลวงรัฐสมาชิกซึ่ง รับผิดชอบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของดินแดนนั้น โดยความตกลงกับ รัฐบาลของดินแดนดังกล่าวอาจจะแจ้ง ให้ผู้อำนวยการสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศทราบถึงการประกาศ ยอมรับข้อผูกพันของอนุสัญญาฉบับนี้ในนามของดินแดนนั้นได้

2. การประกาศยอมรับข้อผูกพันของอนุสัญญาฉบับนี้ จะต้องแจ้งต่อผู้อำนวยการใหญ่สำนักงาน แรงงานระหว่างประเทศ :

(1.) โดยรัฐสมาชิกขององค์การฯ สองประเทศหรือมากกว่านั้น ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการปกครอง ดูแลดินแดนนั้น ร่วมกัน

(2.) โดยเจ้าหน้าที่ระหว่างประเทศใดๆ ซึ่งรับผิดชอบเกี่ยวกับด้านบริหารของดินแดนนั้นตามความ ในกฎบัตรสหประชาชาติ หรือกฎบัตรอื่นใดที่เกี่ยวกับดินแดนเช่นว่านั้น

3. การประกาศที่แจ้งต่อผู้อำนวยการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศตามวรรคก่อนของมาตรานี้ จะต้องแจ้งด้วยว่าบทบัญญัติของอนุสัญญานี้จะนำไปใช้บังคับในดินแดนที่เกี่ยวข้องโดยปราศจาก การเปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้วจะต้องให้รายละเอียดการเปลี่ยนแปลงแก้ไขดังกล่าวด้วย

4. รัฐสมาชิก หรือเจ้าหน้าที่ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเวลาใดก็ตาม อาจประกาศบอกเลิกสิทธิ ที่จะขอยกเว้นให้มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่ได้ประกาศชี้แจงไว้แต่ครั้งก่อนทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ได้

5. รัฐสมาชิก หรือเจ้าหน้าที่ระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเวลาใดก็ตามที่อนุสัญญาฉบับนี้กำหนด ให้ทำการบอกเลิกได้ตามความในมาตรา 16 จะต้องแจ้งให้ผู้อำนวยการใหญ่ทราบถึงการประกาศเปลี่ยนแปลง แก้ไขข้อความใดๆที่ได้ทำไว้ใน การประกาศครั้งก่อน และแจ้งให้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันเกี่ยวกับการใช้ บังคับอนุสัญญานี้ด้วย

มาตรา 9

1. รัฐสมาชิกซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้แล้วอาจบอกเลิกได้เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสิบปี นับแต่วันที่ซึ่งอนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้เป็นครั้งแรก โดยแจ้งต่อผู้อำนวยการใหญ่ของสำนักงาน แรงงานระหว่างประเทศ เพื่อจดทะเบียนการบอกเลิกดังกล่าว จะไม่มีผลจนกว่าจะพ้นหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับ จดทะเบียน

2. รัฐสมาชิกใดซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้ และซึ่งไม่ได้ใช้สิทธิในการบอกเลิกตามนัย แห่งมาตรานี้ภายในปีถัดไปเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาสิบปีตามความในวรรคก่อนจะต้องผูกพันต่อไปอีก เป็นระยะเวลาสิบปี และหลังจากนั้นอาจบอกเลิกอนุสัญญาฉบับนี้ได้เมื่อสิ้นสุดแต่ละคาบของระยะเวลาสิบปี ตามเงื่อนไขในมาตรานี้

มาตรา 10

1. ให้ผู้อำนวยการใหญ่สำนักงานแรงงานระหว่างประเทศแจ้งแก่รัฐสมาชิกขององค์การแรงงาน ระหว่างประเทศ ทุกประเทศ ทราบเกี่ยวกับการจดทะเบียนการให้สัตยาบันและการบอกเลิกทั้งหลายที่รัฐ สมาชิกขององค์การได้แจ้งไป

2. ในการแจ้งให้รัฐสมาชิกขององค์การทราบเกี่ยวกับการจดทะเบียนการให้สัตยาบันครั้งที่สอง ซึ่งได้ แจ้งแก่ผู้อำนวยการใหญ่แล้วนั้น ให้ผู้อำนวยการใหญ่แสดงอย่างเด่นชัดแก่รัฐสมาชิกขององค์การได้ทราบถึง วันที่อนุสัญญาฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ด้วย

มาตรา 11

ให้ผู้อำนวยความสะดวกใหญ่ของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศแจ้งแก่เลขาธิการสหประชาชาติทราบเกี่ยวกับ รายละเอียดอย่างสมบูรณ์ ของการให้สัตยาบันและการบอกเลิกทั้งหลายที่ผู้อำนวยความสะดวกใหญ่ได้รับจดทะเบียนตามบทบัญญัติของหลายมาตราก่อนหน้านี้ เพื่อจดทะเบียนตามมาตรา 102 ของกฎบัตรสหประชาชาติ

มาตรา 12

เมื่อใดก็ตามหากพิจารณาเห็นว่า จำเป็นให้คณะประศาสน์การของสำนักงานแรงงานระหว่างประเทศ เสนอรายงานเกี่ยวกับผลบังคับใช้ของอนุสัญญาฉบับนี้ต่อที่ประชุมใหญ่ และให้พิจารณาความเหมาะสมของการบรรจุเรื่องการแก้ไขอนุสัญญาฉบับนี้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนเข้าไปในระเบียบวาระของการประชุมใหญ่

มาตรา 13

1. ถ้าที่ประชุมใหญ่รับรองอนุสัญญาฉบับใหม่ที่แก้ไขอนุสัญญาฉบับนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน และถ้าอนุสัญญาฉบับใหม่ไม่ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้
  - (1.) การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่แก้ไขใหม่ของรัฐสมาชิกมีผลเป็นการบอกเลิกอนุสัญญาฉบับนี้โดยปริยายในทันทีที่อนุสัญญาฉบับที่แก้ไขใหม่มีผลบังคับใช้แล้ว โดยไม่ต้องคำนึงถึงบทบัญญัติของมาตรา 3 ข้างต้น
  - (2.) นับแต่วันที่อนุสัญญาฉบับที่แก้ไขใหม่มีผลบังคับใช้ให้การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้ของรัฐสมาชิกยุติลง
2. ไม่ว่ากรณีใด ๆ ให้อนุสัญญาฉบับนี้ยังคงมีผลบังคับใช้ตามแบบและเนื้อความเช่นเดิม สำหรับรัฐสมาชิกทั้งหลายซึ่งได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับนี้แล้ว แต่ไม่ได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่แก้ไขใหม่
3. ในการประกาศครั้งต่อไป ในเวลาใดก็ตาม รัฐสมาชิกใด ๆ อาจประกาศบอกเลิกข้อสงวนข้อ (ข) (ค) หรือ (ง) ของวรรค 1 ของมาตรานี้ ที่ได้ทำไว้แต่ก่อนทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้
4. ในเวลาใดก็ตาม ซึ่งอนุสัญญากำหนดให้มีการบอกเลิกได้ตามบทบัญญัติมาตรา 16 รัฐสมาชิกนั้น จะแจ้งให้ผู้อำนวยความสะดวกทราบถึงการประกาศเปลี่ยนแปลงข้อความใด ๆ ที่ได้ประกาศไว้ก่อน พร้อมทั้งแจ้งให้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันของดินแดนเช่นว่านั้นเท่าที่จะได้ระบุเจาะจงไว้ด้วย

มาตรา 14

ตัวบทอนุสัญญานี้ทั้งที่เป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศสมีผลเท่าเทียมกัน

วันที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับ : 23 พฤษภาคม ค.ศ. 1953

วันที่ประเทศไทยให้สัตยาบัน : 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2542

ที่มา : กระทรวงแรงงาน <http://www.mol.go.th/en/node/3402>